

СТ А Н О В И Щ Е

от: Никола Андреев Манев, доктор на юридическите науки, професор по Наказателнопроцесуално право на първи основен трудов договор в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”, на втори основен трудов договор в Нов български университет и на допълнителен трудов договор в Института за държавата и правото при БАН

относно: процедура по конкурс за даване на научна длъжност „професор” по професионално направление 3.6. Право, научна специалност Гражданско и семейно право /Търговско право/

до: научното жури по обявената процедура

ПОЧИТЕАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Със заповед на Ректора на ИУ-Варна №РД 06-1242/05.05.2015г. съм избран за член на научно жури по гореуказания конкурс, обявен в ДВ бр.21/III.2015г., с единствен кандидат доц.д-р Маргарита Стефанова Йорданова /Бъчварова/. На първото заседание на научното жури от 27.05.2015г. съм определен да дам становище.

Доц. Маргарита Бъчварова работи по основен трудов договор в ИУ-Варна, където изпълнява длъжността ръководител на катедра Правни науки. За участие в конкурса тя е представила научни трудове по списък, като най-значително внимание ангажира монографичното ѝ изследване „Специфични ненаименувани търговски договори – институт на договорното право”. Варна, 2015, изд.-во „Наука и икономика”, в обем на 350 страници и 237 единици използвани нормативни актове и научна литература. Този научен труд представлява завършена научна работа върху важна за правоприлагането и правораздаването тема относно правното естество на ненаименованите договори в търговското право. Става дума за правна материя, която е

наситена с множество стари и нови проблеми, някои и до ден днешен нерешени по задоволителен начин. Поради това самата тема предполага научна смелост и поемане на възможни трудности в хода на научното изследване, които в крайна сметка са удачно преодолені от автора. Книгата е обсъдена на заседание на катедрата и насочена към процедура по присъждане на научна степен „професор” пред научно жури.

Доколкото „професор” е научна длъжност, важно е да се открият приносните моменти в работата, които са главно в областта на обогатяване на съществуващите знания и могат да бъдат класифицирани по следния начин:

- постановката на проблема е върху основата на правилна от научно-методическа гледна точка структура и съдържание на изследването;
- направена е широка сравнително-правна съпоставка предвид правните системи на другите държави;

- дадена е дефиниция на преддоговорните отношения по смисъла на чл.12 ЗЗД. Изложените виждания са обосновани и се различават по същество до голяма степен от становищата на доц.д.ю.н. Красен Стойчев, разгледал същата тази материя. Състоятелна е концепцията за самостоятелния характер на тази отговорност и различието ѝ в сравнение с деликтната отговорност за виновно нанесени вреди;

- отграничени са признаците на ненаименованите договори като подвид на търговските сделки като се очертава значението им за гражданския оборот и пазарното стопанство. Истина е, че множество автори все още предпочитат да подведат характеристиката на тези правоотношения към отдавна познати и традиционни правни връзки по смисъла на ЗЗД и Търговския закон. Авторът сочи, че ненаименованите договори все още стоят в лоното на облигационното право и търговското право;

- удачно в книгата най-напред са очертани общите положения на договорното право и на ненаименованите договори, в частност, а в последствие е предложен анализ на основните видове такива договори; Такъв е случая на договора за факторинг, за който авторът предлага да се въведе в законодателството дефиниция и определянето му като специфичен договор, извън смесените договори и цесията, който по-скоро комбинира правните ефекти на покупка на вземане и предоставяне на нефинансови услуги на трето лице;

- относно дистрибуцията авторът излага свое оригинално виждане, което засега е обхванато главно в правната доктрина, но може да се възприеме и в законодателството и практиката на правоприлагащите органи досежно правните отношения между

страните по сделката – прехвърляне и придобиване на собственост и създаване на условия за препродажба;

- особен интерес представлява и договора за франчайзинг, на който автора отделя подобаващо внимание в книгата като търговско-правния феномен е удачно преплетен с въпроси на защита на индустриалната собственост, осъществявана със способите, с които разполага Патентното ведомство. Това се обуславя от значителния имуществен интерес.

И в други монографии и студии на доц. Бъчварова се съдържат научни новости. Така:

- значително внимание от правилна изходна гледна точка е отделено на публично-частното партньорство като средство за развитие на икономиката на всяка една демократична държава, тъй като създава трайни договорни взаимоотношения между договарящите се страни;

- установява се общност между определени видове граждански договори, които благоприятстват определен тип бизнес /например малък бизнес/ като изработка, поръчка, наем, заем, структурирани в една целенасочена общност.

В научни статии, публикации в правната периодика се въвеждат редица нови понятия или познати вече такива се конкретизират откъм тяхното предназначение и съдържание. Това се отнася до образователния франчайз, европейското дружество по правилата на правото на Европейския съюз, наем на персонал, лизинг на персонал, преобразуване на търговски дружества /който въпрос „а пропо” е бил разгледан в пълнота от проф. Витали Таджер в едноименната му статия в сп.Съвременно право брой от 2003г./. Подложени на анализ са и понятия като акционерно дружество при съвременните правила на търговското право, непреодолимата сила като фактор за формиране на гражданско-правна вина.

Представените по конкурса научни трудове на доц.Бъчварова дават основание и за някои критични бележки:

- на някои места изложението се състои в преразказ на правната уредба, без да е предложен съответен научен анализ. Това се отнася и за сравнително-правните предпоставки- очевидно е, че в различните правни системи правното положение е различно и навсякъде е някак си;
- би могло да се посочи още практиката на Върховния съд и Върховния касационен съд, което ще придаде повече плътност на научното изследване от гледна точка на диалектичката връзка на теорията с практиката;

- отделни виждания на кандидата не могат да бъдат напълно споделени. Бележките са повечето фрагментарни и засягат отделни положения в представените научни трудове, като отстъпват на дадените положителни резултати от автора. Научните работи са написани в резултат на упорита работа и добросъвестни усилия на автора в областта на научния анализ. Достигнатите изводи са предимно достатъчно добре обосновани и представляват основа за състоятелни промени в законодателството и в правната практика.

Познавам преподавателските способности на Маргарита Бъчварова, с която заедно преподавахме в съществувалия преди време Юридически факултет на ИУ-Варна, които умения следва да бъдат високо оценени. Тя добре представя съответните научни тези по учебните дисциплини и владее студентската аудитория.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Вследствие на всичко казано по-горе и комплексен анализ и характеристика на научните трудове на доц.Маргарита Бъчварова и нейната преподавателска дейност ,намирам, че са налице необходимите основания да й бъде дадена еднозначно положителна оценка и да бъде назначена на длъжност „професор” в професионалното направление 3.6.Право, област на висшето образование 3.Социални, стопански и правни науки, специалност Гражданско и семейно право /Търговско право/ в Икономически университет – Варна.

20.06.2015г.

гр.София

проф.Никола Андреев Манев,
доктор на юридическите науки

Становище
от

Вх. №

477 / 14.08.2015 г

проф. д-р НАДЯ ЕНЧЕВА КОСТОВА -

Икономически университет Варна, научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“

1. Основание за представяне на становището: участие в състав на Научно жури по конкурс за професор, съгласно заповед на Ректора на ИУ – Варна № РД-06-1242/05.05.2015 г. и решение на Научното жури от заседание, проведено на 27.05.2015 г.

2. Данни за конкурса: конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Гражданско и семейно право (Търговско право)“, обявен от Икономически университет – Варна (катедра „Правни науки“), в ДВ, бр.21 от 20.03.2015 г.

3. Кандидат по конкурса: В конкурса за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ кандидатства единствено доц. д-р Маргарита Стефанова Бъчварова (с удостоверение за идентичност на лице с различни имена Маргарита Стефанова Йорданова). Същата притежава професионален опит на съдия (1985-1988 г.). Последователно е преминала през академичните длъжности – асистент, старши асистент, главен асистент, а към настоящия момент е доцент в катедра „Правни науки“ към Икономически университет – Варна (свидетелство 24317/2007 г.). През 2000г. е защитила дисертация, в резултат на което е придобила образователната и научна степен доктор по право (диплом 26574/03.04.2000 г.). В периода 2000-2015 г е била ръководител на катедра „Правни науки“ към Икономически университет – Варна.

Като изявен преподавател чете лекции и специализирани лекционни курсове по правни дисциплини в Икономически университет – Варна: в ОКС бакалавър - Търговско право, Търговско и облигационно право, Вещно право, Основи на правото (частно право), а в ОКС магистър - Търговски сделки и преговори, Основи на правото (частно право), Данъчен процес.

От представените трудове по конкурса е видно, че областите ѝ на научни интереси са твърде широки и обхващат: частно право, търговско право, дружествено право, договорно право, правото на членство в акционерно дружество, представителството и посредничеството в търговските отношения, както и сделки с търговски предприятия.

Наред с преподавателската и научно-изследователската дейност, Доц. М. Бъчварова взема активно участие и в редица други дейности и инициативи: Участие в състави на научно жури за академична длъжност „Доцент“; Юридически консултант на ИУ Варна 2007-2010; Член на Общото събрание на Икономически университет; Председател на Общото събрание на Финансово –счетоводен факултет; Член на Факултетния съвет на Финансово-счетоводен факултет при ИУ –Варна; Член на атестационната комисия на ИУ Варна – Финансово –счетоводен факултет; Председател на Етичната Комисия на ИУ Варна; Рецензент на научни проекти по Гражданско и семейно право; Рецензент на списание „Обществено здравеопазване“ – издание на Медицински университет Варна; Участие в редколегия на списание „Известия“ секция хуманитарни науки 2010 г.- 2011 г.на Съюз на учените – Варна; Рецензент на студии; Участия в 5 научно-изследователски проекта; Ръководство и участие при Акредитиране на докторска програма в ново за Икономически университет Варна професионално направление - 3.6. Право- „Търговско право“, приключило успешно с Протокол № 25/18.12.2014 г. на НАОА.

Доц. М. Бъчварова членува в адвокатска колегия – Варна; в Съюза на учените България; в Съюза на учените – Варна, като в периода 2011-2015 г. е член на Контролния съвет на Съюза на учените –Варна.

Всичко горепосочено представя кандидата в конкурс за професор в светлината на преподавател с висок професионализъм, на учен с широки научни интереси и на човек с висока експертиза в професионалните дейности.

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура (съответствие на изискванията на чл.77 т.3 и т.4 във връзка с чл.86 ал. 2, ал.3 и ал.4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна :

Доц. М. Бъчварова представя за рецензиране по конкурса общо 47 публикации в обем от 3 063 стандартни машинописни страници, които не са участвали в конкурса за академичната длъжност „доцент“. Общата ѝ

публикационна дейност надхвърля 80 бр. публикации в обем 4 064 стандартни машинописни страници.

Структурата на представените в конкурса публикации сочи оптималност и балансираност. Това е видно от анализа на структурата на представените по конкурса публикации: участия в монографии - 4 бр. (в т. ч. основният самостоятелен монографичен труд), което е 8.5 % от всички публикации по конкурса; участия в самостоятелни студии – 2 бр. – 4.3 % от всички публикации; научни статии - 13 бр.- 27.6 %; научни доклади – 10 бр. – 21.3 % и учебници и учебни помагала – 18 бр., които са 38.3 % от всички публикации по конкурса.

Кандидатът за професор представя като основен публикуван монографичен труд “Специфични ненаименувани търговски договори - институт на договорното право /Теория и практика/“, Варна, 2015г., Университетско издателство “Наука и икономика” на Икономически университет – Варна. Същият е с общ обем от 350стр. (450 стандартни машинописни страници), като включва въведение, изложение в две части, заключение и приложения. Използван е значителен обем от литературни и други източници - 237 на брой. Трудът може да се определи като актуален за съвременната наука и практика, тъй като се отличава с комплексен характер, обхващащ проблемите на ненаименуваните търговски договори, съдържа решения на редица научни и практико –приложни проблеми. Притежава разбираем, но професионален език и стил, което би допринесло за по-лесното му възприемане в практиката.

Прави впечатление, че към изследването на ненаименуваните търговски договори е подходено с различни методи – философски, исторически, методите на анализа и синтеза, а така също и сравнителния подход.

Останалите публикации, представени по конкурса - монографии, студии, статии и научни доклади разглеждат актуални проблеми от различни сфери на правото: правно обезпечаване на „малкия бизнес“; правна рамка и специфика на публично-частното партньорство; същностните аспекти на

европейското дружество; характеристиките на специфичния обект - образователен франчайз, европейското дружество и други.

От гореизложеното се вижда, че кандидатът за професор отговаря на изискванията на чл.77 т.3 и т.4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа (съответствие на изискванията на чл.77 т.2 във връзка с чл.86 ал. 5 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна):

За участието си в конкурса, доц. М. Бъчварова е представила Справка за учебната натовареност в бакалавърска и в магистърска степен, Справка за хорариума на дисциплините по учебен план, преподавани от нея и редица други документи, от които е видно, че отговаря на изискванията на чл.77 т.1, 2 и т.5 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна.

6. Идентифициране на научните приноси:

В специално изготвена за целта справка, доц. д-р Маргарита Бъчварова представя направленията в развитието на научните и научно-приложните приноси. По мое мнение, считам, че е налице съответствие на изведените от кандидата приноси с приносите в научните изисквания. Като най-значими приноси в основния монографичен труд могат да се посочат редица такива, които си позволявам да групирам в две основни групи:

1. Приноси с характер на новости, обогатяващи съществуващи знания в теорията и практиката на правото:

Към тази група приноси, считам, че биха могли да се отнесат: разглеждането на ненаименуваните търговски договори в хода на тяхното историческо развитие; извеждането на характеристиките на понятието „ненаименувани търговски договори“; обосноваване на необходимостта от хармонизиране на националното ни законодателство със съществуващите

европейски норми; разглеждането на договорната отговорност на база обобщения на научни постановки от теорията и практиката.

2. Приноси с практико-приложен характер

В тази втора група биха могли да попаднат обследванията на спецификите и характеристиките на конкретни ненаименувани търговски договори: договор за прехвърляне на търговското предприятие, договор за франчайзинг, договор за факторинг, договор за дистрибуторство.

Като приноси с практико-приложен характер могат да се отнесат и: представения рамков модел на договора за франчайзинг, проекта за меморандум за разкриване на информация относно този договор, както и класифицирането на видовете франчайзинг и факторинг.

7. Критични бележки и препоръки

На база представените материали за участие в конкурса си позволявам да направя две препоръки, касаещи бъдещата работа на кандидата за академичната длъжност „професор“:

- В някои от публикациите и най-вече в докладите от научни форуми са представени оригинални идеи, които не са намерили по-нататъшно развитие в публикационната дейност на доц. д-р Маргарита Бъчварова. В тази връзка тя би могла да насочи бъдещите си изследвания към тяхното развиване;

- Поради обстоятелството, че в България са малко на брой публикациите с практико-приложен характер в областта на ненаименуваните търговски договори, считам, че доц. д-р Маргарита Бъчварова е в състояние с необходимата задълбоченост да разработи подобни публикации.

8. Заключение

От обобщения преглед на публикациите на доц. д-р Маргарита Бъчварова проличава:

Първо: Наличието на достатъчен брой публикации, надхвърлящ изискуемия минимум в Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна;

Второ : доц. д-р Маргарита Бъчварова е утвърден специалист в правото. Постигнато е добро съчетание между изследователската дейност, дейността ѝ като преподавател и като практикуващ адвокат и консултант, което проличава и при прочита на нейните публикации.

Трето: Налице са приноси в творчеството на доц. д-р Маргарита Бъчварова. Те са резултат на системната и последователната ѝ дейност като изследовател, преподавател и практикуващ юрист. Приложените материали в конкурса доказват, че доц. д-р Маргарита Бъчварова се изявява и като участник в научни разработки по проекти, които са в помощ както на обучението, така и на практиката.

Обобщено заключение:

Представените научни трудове в количествен, тематичен, съдържателен и качествен аспект и документите по конкурса, доказват, че отговарят напълно на изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна и изпълнението на всички изисквания предвидени в чл.24, ал.1 от ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“. Това ми дава достатъчно основание с убеденост да предложа на почитаемите членове на Научното жури, доц. д-р Маргарита Стефанова Бъчварова да бъде избрана на академична длъжност „ПРОФЕСОР ” по професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Гражданско и семейно право (Търговско право)“, и да заявя намерението си да гласувам утвърдително на предстоящото заседание на Научното жури.

13.07.2015г.

Изготвил становището:

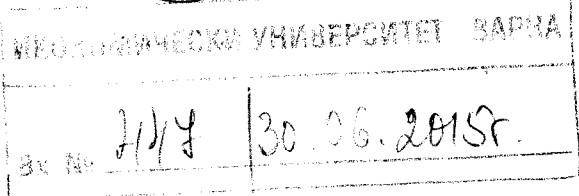

/проф. д-р Надя Костова/

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • Телефакс 052 643 365 • www.ue-varna.bg

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Андрияна Йовчева Андреева,
Икономически университет – Варна - член на научно жури

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, по професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Гражданско и семейно право (Търговско право)“, обявен от Икономически университет – Варна, в ДВ, бр.21 от 20.03.2015 г.

Участник: Маргарита Стефанова Йорданова, доктор по право

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Настоящото становище се изготвя в съответствие на чл.26 от ЗРАСРБ и в изпълнение на Заповед № РД 06-1242/05.05.2015г. на Ректора на ИУ-Варна. На първото заседание на научното жури съм определена да изготвя становище по конкурса за заемане на академична длъжност “ПРОФЕСОР“ по научна специалност „Гражданско и семейно право (Търговско право)“ обявен за нуждите на катедра “Правни науки” при Икономически университет – Варна.

Единствен кандидат в конкурса за академичната длъжност “ПРОФЕСОР“ е доц. д-р Маргарита Стефанова Йорданова. Същата е заемала през годините различни академични длъжности в университета, като понастоящем е доцент в катедра „Правни науки“. Вече близо двадесет и седем години тя води занятия и специализирани лекционни курсове по правни дисциплини в Икономически университет – Варна (Търговско право, Търговско и облигационно право, Вещно право и др.). Преподавателската и научноизследователската дейност на кандидата се характеризира с актуалност на представяната в лекционните курсове материя и висок професионализъм Основното, с което се отличава кандидата е системната и поставена на широка основа научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност. Непрекъснат стремеж както към повишаване на научната квалификация, така и обвързване на натрупаният опит с практиката - доц. Йорданова е дългогодишен член на адвокатска колегия - Варна.

В настоящият конкурс за “ПРОФЕСОР“ кандидатът представя множество научни трудове по списък: монографичен труд “Специфични ненаименувани търговски договори - институт на договорното право /Теория и практика/“, публикуван в издателство

1

„Наука и икономика“ на ИУ – Варна, както и 3 колективни монографии, 2 студии, 13 научни статии, 10 научни доклада и 18 учебници и учебни помагала. Във всеки един от тях кандидатът покрива изискването за самостоятелност на участието, предвид нормативните изисквания.

Представените в конкурса научни трудове съдържат нови научни постановки и обогатяват съществуващите знания в областта на търговското право. Същевременно те имат практическа насоченост и безспорна ползност както за обучаващи се студенти, така и за практикуващи юристи и икономисти. Изведените от кандидата изводи почиват на задълбочен критичен анализ, както на действащата нормативна уредба, така и на използваната научна литература. Анализират се в детайли важни и актуални за търговското право въпроси.

За становище в настоящия конкурс приемам за анализиране част от горепосочената многобройна научна продукция, предвид на факта, че някои от статиите и научните доклади касаят проблематика изследвана в общата материя на основния монографичен труд.

Основният хабилитационен труд, представен в конкурса е “Специфични ненаименувани търговски договори - институт на договорното право /Теория и практика/“, Варна.2015г., Университетско издателство “Наука и икономика” на Икономически университет – Варна. Разработката представлява задълбочено и цялостно изследване на проблематиката на ненаименувани търговски договори. Трудът съдържа важни и принципни постановки, които са добре обосновани и ясно формулирани от автора. Представеният от доц. д-р Маргарита Йорданова труд, касае интересна и актуална проблематика, свързана със специфичните ненаименувани търговски договори. Актуалността на изследването, извършено от доц. Йорданова е безспорна и навременна предвид липсата в българската търговскоправна правна доктрина на цялостно и задълбочено научно изследване на проблематиката на ненаименуваните търговски договори. Предложеното от кандидата решение, чрез комплексно теоретично и практическо изследване е иновативно и полезно. По темата липсва цялостна разработка и в този смисъл то се явява първото комплексно изследване на специфичните ненаименувани търговски договори в българската правна доктрина. Представеният материал е с общ обем от 350стр., като включва въведение, изложение с два дяла, заключение и приложения. Прави положително впечатление, че трудът е лесно четим и представен в научно издържан стил.

Видовете ненаименувани търговски договори са изследвани от автора, както в контекста на тяхното историческо развитие, така и в актуалният им аспект и тенденциите в тяхното развитие продиктувани от европейската нормативна рамка и необходимостта от хармонизиране на националното ни законодателство. Кандидатът е използвал богат арсенал от източници, както традиционни /монографии, статии, така и

интернет източници/ - 237 на брой. Извършеният анализ е основно теоретичен, с акцент на анализа на относимите по темата нормативни актове в ретроспективен /исторически/ и сравнителноправен план със законодателствата на други държави и сродни правни институти. Основните положителни страни и постижения на труда, които обогатяват съществуващите доктринални знания могат да се обобщят по следния начин:

В дял първи се изгражда общо учение за търговския договор като научен фундамент.

- Тезата на доц. Йорданова е за оценяването на специфичните ненаименувани договори, предмет на Дял втори като отделен институт на договорното ни право. Приложен е сравнително-правния метод за извеждане на резултатите от изследването. В тези части, резултатите могат да са основа за бъдещо усъвършенстване на българското законодателството.
- Извършен е исторически анализ в развитието на категорията ненаименувани договори от римското право до съвременното.
- Представя се легална дефиниция за търговския договор на базата на теоретичните становища в облигационното ни право и особеностите на търговскоправното учение. Изведени са критериите, които са в основата за изясняване на понятието търговски договор.
- За първи път в българската търговскоправна доктрина са разгледани ненаименуваните търговски договори, като се посочват проблемите при анализ на понятието.
- Видовете търговски договори се разглеждат, като се извеждат два вида критерии – първите – съпоставими с утвърдените в гражданския закон и вторите – специфични по вид договори. В тази връзка интерес от научна гледна точка е анализа на не дотам разгледани в теорията търговски договори - опционен, рамков, типов.
- Новаторски момент в изследването е акцентът, който авторът поставя върху преддоговорните отношения – проблем, който не е изследван в доктрината. В тази насока принос на автора е представянето на дефиниция за понятието, определя тяхното съдържание и характеризиране на договорната отговорност, като обобщава теоретичните становища и практика.
- Авторът поддържа теза, е че договорната отговорност е специфична и особена по вид и може да се разглежда като самостоятелен институт извън деликтната отговорност в облигационното право. Посочват се конкретните основания, които водят до ангажирането ѝ, което има практически аспект.

Дял втори е насочен към конкретни ненаименувани търговски договори.

- Договор за прехвърляне на търговското предприятие – авторвата теза е за ненаименования характер на този договор, като представя своите аргументи. Приема за основно, че това е престационен договор.
- Договорът за франчайзинг – разгледано е понятието и неговото съдържание, правната уредба в отделните държави, където тя съществува. Научният анализ се концентрира върху теоретичните аспекти при дефиниране на понятието, поради разнородната нормативна уредба и липса на единство в отделните системи и практики. В резултат на анализа се достига до извода за типизиране на съдържанието на договора и за създаване на рамков модел на франчайзинговото споразумие.
- Договорът за факторинг – представя се историческото възникване на договора, което е от значение за анализирането му. Разглеждат се двете норми относно българския регламент – в ЗКПО и ЗКИ, като авторът приема, че е налице колизия на нормите. Разгледани са теоретичните аспекти при дефиниране на понятието и проблемите относно характеризирането му. Поддържа се тезата за самостоятелния характер на договора, поради специфичното му съдържание. Направено е сравнение със сходни договори, които подкрепят извода..
- Договор за дистрибуторство – Този вид договор не е разглеждан в правната теория у нас. Кандидатът посочва отделни теоретични конструкции и прави анализ на понятието дистрибуторство и правната природа на договора.

В заключението се посочват основните акценти на изследването, а в приложението се представят:

- Рамков модел на договора за франчайзинг.
- Обобщена таблица от по-важните научни дефиниции от дял първи.
- Проект за меморандум за разкриване на информацията относно договора за франчайз.
- Обобщена таблица на видовете франчайзинг и факторинг.
- Част от принципите на европейското договорно право, които показват възможността да се изгради обща теория на правото за този вид договори.

Към представеният монографичен труд наред с положителните моменти могат да се отправят бележки и препоръки:

- В изследването е направен сравнителноправен анализ най-вече в „Ненаименовани търговски договори“ /С Естония, Австралия, Белгия и др./, но изложението би спечелило, ако авторът посочи критерият на подбор с кои държави е извършена съпоставката /напр. от ЕС, страна принадлежи към нашата правна система и пр./
- Предвид насочеността на изследването в двете основни насоки – теория и практика в свои бъдещи изследвания доц. Йорданова би

могла да задълбочи анализа на съдебната практика по проблематиката.

Тези бележки ни най-малко не влияят върху високата научна оценка на труда и безспорните му достойнства.

В представените по конкурса други монографии, студии, статии и научни доклади също се съдържат научни новости и приноси моменти:

- Разгледан е „малкия бизнес“ пречупен през общата призма на икономическото и правно познание, като кандидатът представя определени видове граждански договори обезпечаващи този бизнес.
- Отделено е внимание и е изследвана проблематиката на публично-частното партньорство, като средство за развитие на икономиката.
- Изследван е образователния франчайз, европейското дружество и др.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предвид изпълнението на всички изисквания предвидени в чл.24, ал.1 от ЗРАСРБ и цялостната оценка на научноизследователската и преподавателската дейност на кандидата за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“ в ИУ – Варна и на основание на разпоредбата чл.26, ал.2 от същия закон категорично и убедено давам положително заключение за избор на доц. д-р Маргарита Стефанова Йорданова за „ПРОФЕСОР“ по обявеният от ИУ - Варна конкурс по научна специалност „Гражданско и семейно право (Търговско право)“ за нуждите на катедра “Правни науки” при Икономически университет – Варна.

30.06.2015г.

Член на научно жури:
/доц. д-р Андрияна Андреева/

СТ А Н О В И Щ Е

**за заемане на академичната длъжност "професор" по конкурс, обявен от
Икономически университет - Варна**

1. Изготвил становището: проф. д-р Таня Дъбева, катедра ИОТ, Икономически университет - Варна, научна област 3.Социални, стопански и правни науки.

Основание за изготвяне на становището: Заповед на Ректора на ИУ- Варна, № РД 06-1242/05.05.2015 г. и Решение на заседание на Научното жури от 27.05. 2015 г.;

2. Информация за конкурса: Конкурсът е обявен за нуждите на катедра "Правни науки" към Икономически университет - Варна, съответно научна област 3.Социални, стопански и прани науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност "Гражданско и семейно право /Търговско право/";

Конкурсът е обявен, съобразно изискванията, в "Държавен вестник", бр.21/20.03. 2015 г.

3. Информация за кандидата по конкурса: Единствен кандидат по обявения за нуждите на катедра "Правни науки" конкурс е доц. д-р Маргарита Стефанова Бъчварова. Доц. Бъчварова е магистър по право от СУ "Климент Охридски". През периода 1985-1988 е работила като съдия. Постъпва в катедра "Правни науки" към ИУ- Варна през 1988 като последователно е асистент и старши асистент. През 2000 година придобива ОНС "доктор по право", диплом 26574/03.04.2000 от ВАК. Като гл. ас.д-р през периода 2000 -2006 е ръководител на катедра "Правни науки". Заема академичната длъжност "доцент" през 2007 г., свидетелство 24317/2007 от ВАК като за периода 2007-2015 отново е ръководител на катедра "Правни науки". Била е юридически консултант на ИУ за периода 2007-2010 година; председател на Общото събрание и член на ФС на Финансово-счетоводен факултет, член на АК към същия факултет; председател на Етичната комисия към ИУ; рецензент към редица специализирани списания и проекти.

Доц. Бъчварова е ръководител на двама докторанти, участва като член на екипи и рецензент в 5 научно-изследователски проекти, член е на Съюза на учените, член на УС и на КС на Съюза на учените - клон Варна.

Така представената информация ни дава основание да заключим, че кандидатът по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност "професор" отговаря на изискванията на чл.77, т.1,2 и 5 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в ИУ- Варна.

4. Оценка на представените научни трудове по конкурса

Представените научни публикации общо и по конкурса свидетелстват за научните интереси на доц. Бъчварова, които са основно в областите на частното право, търговското и дружественото право, договорното, представителство и посредничество в търговските отношения и други.

Научните трудове по конкурса са разнообразни, както по вид, така и по тематика, обобщено тяхната структура е следната:

ОБОБЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА ПРЕДСТАВЕНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

№	Вид на публикациите	Самостоятелна		В съавторство		Общо	
		Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Стр.
1.	Монографии	1	450	3	110	4	560
2.	Студии	2	100	-	-	2	100
3.	Научни статии	13	122	-	-	13	122
4.	Научни доклади	10	84	-	-	10	84
5.	Учебници и учебни помагала	2	811	16	1386	18	2197
6.	Други публикации	-	-	-	-	-	-
	Общо:	28	1567	19	1496	47	3063

В структурно отношение /видове и съответно брой/ представените публикации надхвърлят изискванията на чл. 88, ал. 4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в ИУ- Варна. От цитираните научни трудове особено внимание заслужава монографичния хабилитационен труд на кандидата "Специфични ненаименувани търговски договори- институт на договорното право.

/Теория и практика/, издадена от Наука и икономика към ИУ-Варна. Този труд напълно отговаря на изискванията на чл.77 и 86 от цитираните правила, а именно:

- публикуван е в специализирано научно издателство и като съдържание не повтаря публикации, представени при придобиване на ОНС "доктор" и при заемане на академичната длъжност "доцент";

- представлява самостоятелно, задълбочено, достатъчно по обем /450 с./, фундаментално научно изследване с определен научен принос и без аналог в националната специализирана литература. Общата теория по договорите, както и видовете специфични ненаименувани договори са проучени и характеризирани на високо научно равнище, коментирани са становищата на водещи школи и учени и на тази база е изградена единна логическа парадигма по посочената проблематика;

- обсъден е в специализираното научно звено- катедра "Правни науки", което се удостоверява със съответния протокол /Протокол №4/10.12.2014 г./;

- рецензиран е от две хабилитирани лица.

Останалите научни трудове, представени от доц. Бъчварова единствен кандидат по конкурса, включват 3 монографии /в съавт./, от които две публикувани в чужди издания; две самостоятелни студии; 13 статии от които 2 - в чужбина; 10 научни доклада, представени на отговорни национални научни форуми. Общият обем на посочените публикации е 866 страници, всички те са издадени в известни и утвърдени предимно университетски издателства, съответно реферирани списания. Доц. Бъчварова представя за участие в конкурса и 15 учебници и учебни помагала с обем 2 197 страници, така общият обем на трудовете е 3063 страници.

Качествата на посочените научни трудове показват, че доц. Бъчварова е утвърден и ерудиран изследовател, със завоювани позиции в областта на правните науки .Доказателство за това са и доказаните цитирания на трудове на доц. Бъчварова.

5. Оценка на учебно- преподавателската дейност на кандидата

Доц. Бъчварова е дългогодишен преподавател в ИУ, катедра "Правни науки". Трудовият ѝ стаж в Университета е 27 години като последователно е преминала през всички академични длъжности. През 2007 година, доц. Бъчварова заема академичната длъжност "доцент", следователно е изпълнено изискването на чл. 77, ал.2 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в ИУ-Варна.

Доц. Бъчварова осъществява богата и разнообразна учебно- преподавателска дейност. Тя е титуляр на дисциплините Търговско право, Търговско и облигационно право, Вещно право, Основи на правото за ОКС Бакалавър и съответно Търговски сделки и преговори, Основи на правото, Данъчен процес за ОКС Магистър като е автор и на съответните учебни програми. Представените от учебен отдел справки показват достатъчен хорариум, респективно аудиторна, нормативна заетост по така обявения конкурс. Посочените дисциплини в двете ОКС са осигурени с голям брой /15/ автори учебници и помагала, непрекъснато актуализирани, което е атестат за качеството на преподавателската работа на кандидата.

Като ръководител на катедра "Правни науки" доц. Бъчварова подготвя учебната документация за акредитиране, съответно е получена акредитация на докторска програма "Търговско право", професионална направление 3.6. Право.

Както вече бе посочено, доц. Бъчварова е ръководител на двама докторанти, един в редовна и един - в задочна форма на обучение, и двамата по докторска програма "Икономика и управление/строителство и недвижима собственост/" към катедра Икономика и управление на строителството.

Доц. Бъчварова участва в осем научно-изследователски проекта, от които четири международни. Ръководител е на проект за научно- приложни изследвания - ИПИ 137/2015 на тема: Търговска несъстоятелност -правни и икономически теоретико-приложни аспекти. Тази информация удостоверява, че са надхвърлен изискванията по чл.86, ал. 5 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в ИУ- Варна.

6. Идентифициране на научните приноси

Научните приноси на кандидата по така обявения конкурс биха могли да се идентифицират в следните направления:

♦ **договорно право и неенаименувани търговски договори**- публ. 1.1;2.1;3.2;7.1;8.2;9.3;14.8;15.9;21.2;26.7. Изведени са класификации и авторови дефиниции на посочените договори, предложени са методологически инструментариум са анализ, правни регламенти и усъвършенстване на законодателството, типови рамкови споразумения други;

♦ **правни форми за развитие на търговска дейност**- публ. 4.3;5.4;6.5;11.5;12.6;17.11;18.12;19.3. Констатирани са нови връзки и зависимости между определени договори в гражданското законодателство като изработка, поръчка наем и др. и приложението им в малкия бизнес; обосновава се договорния характер на отговорността на членовете на съветите, извежда се тезата за ограниченията на представителната власт на органа на управление в зависимост от предмета на дейност на търговеца и формата на представителство и други;

♦ **публично-частното партньорство** - публ. 16.10; 25.6;27.8; 28.9. Изведена е универсална дефиниция на ПЧП, изяснява се съдържанието на ПЧП и неговите правни форми и тенденции на развитие, разглеждат се особеностите на правните форми, свързани с ПЧП и други;

♦ **особености на непреодолима сила, стопанска непоносимост, недействителност и други институти в търговските отношения**- публ. 10.4; 13.7; 20.1; 22.3; 23.4; 29.10. Извършен е анализ на понятието "непреодолима сила", фактическия състав за приложение и съответно насоки за унифицирано прилагане на чл.306 от ТЗ, коментиран с дуализма в правната уредба относно недействителността на търговските сделки, обобщени са тенденциите на развитие на правната уредба на търговските отношения и други.

Изведените направления напълно кореспондират с тематиката на обявения конкурс и още веднъж доказват сериозността и авторитетността на научните изследвания на доц. Бъчварова.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки, бих препоръчала на доц. Бъчварова да продължи изследванията за приложението на ненаименуваните търговски договори в конкретните сектори на националното стопанство.

8. Заключение

На базата на направените оценки на достиженията, публикациите и дейностите на единствения кандидат по обявения конкурс - доц. д-р Маргарита Стефанова Бъчварова считам, че те не само съответстват, но и надхвърлят изискванията за заемане на академичната длъжност "професор", заложи в ЗРАСРБ, неговия Правилник, както и в Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в ИУ- Варна. Ето защо твърдо изразявам **положително мнение** относно присъждането на научната длъжност "професор" на доц.д-р Маргарита Стефанова Бъчварова и апелирам и към останалите членове на журито да подкрепят това становище.

23.07.2015 г.

Изготвил становището:

/Проф. д-р Таня Дъбева/